

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), MARCH 15, 1948

STEVILKA (NUMBER) 52

Domače vesti

Prestal je operacijo
V Cleveland Clinic bolnišnici se nahaja znani John Hrvatin, ki stanuje na 15620 Saranac Rd. V petek je prestal operacijo in bo še nekaj časa ostal v bolnišnici. Prijatelj je v znanje se tem potom obvešča, da obiski niso dovoljeni do srede. Mr. Hrvatinu želimo skorajšnje okrevanje!

Le bolnišnice
Mr. Jack Brgoč se je vrnil iz Doctor's bolnišnice in se sedaj nahaja pod zdravniško oskrbo na svojem domu na 10318 Reno Ave., kjer ga prijatelji in znanci lahko obiščejo.

Pozdravi
Pozdrave vsem prijateljem in sosedom pošiljajo iz solne California Mrs. Mary Duale Schmitz in Mrs. Celia Zenner. Tam kaj se nahajate pri bivših Clevelandcih, Mr. in Mrs. Frank Paternoster.

Podr. št. 106 Sansa
Nocoj se vrši redna mesečna seja podr. št. 106 SANSa v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Ker se bo na seji razpravljalo o zelo važnih stvareh, se naproša članstvo in družbene zastopnike, da se polnoštevilno udeležijo.

V zadnje slovo
Članstvo pevskega zbora Zargja je prošlo, da se v torek večer ob 8:30 uri zbere v klubovni prostorih v SND, odkoder se napo poda v Grdinov pogrebni zavod, da zapoje v slovo pokojnemu Antonu Colariču.

Prvorojenček
Pri družini Mr. in Mrs. Anthony Godina ml. na 19792 Mohawk Ave. so se zglasile vile rojenice in pustile v spomin krepkega sinčka - prvorojenca. Dekliško ime mlade mamice je bilo Mildred Kramer, te je hči Mr. in Mrs. Anton in Ivanka Kramer iz E. 154 St. S tem dogotkom sta prvič postala stari oče in stara mama Mr. in Mrs. Anton in Brigita Godina iz 19702 Mohawk Ave. Cestitamo!

Na operaciji
Poznana Mrs. Margaret Zargja iz 14410 Jenne Ave. je v petek srečno prestala operacijo v Hanna House bolnišnici. Prijateljice jo lahko obiščejo med 2. in 3:30 uro popoldne in med 6:30 in 8. uro zvečer. Želimo ji skorajšnje popolno okrevanje!

Združeni narodi verujejo, da je Amerika zapustila načrt za delitev Palestine

NEW YORK, 12. marca. — Odgovorni krogi Združenih narodov so danes izrazili svoje prepričanje, da je Amerika zapustila načrt Generalne skupščine Združenih narodov za delitev Palestine od preteklega novembra. Ti krogi pravijo, da ameriško stališče dejansko prisiljuje Združene narode, da se umakajo od prvotnega načrta, za katerega je sama Amerika glavovala. Imena posameznih predstavnikov Združenih narodov, ki so podali izjave tikaže se ameriškega stališča v odnosu na Palestino, niso bila objavljena, toda lahko se reče, da je večji del diplomatov prepričan, da je Amerika spremenila svoje stališče in da je sedaj navoljena reviziji sporazuma o delitvi. Nekateri nasprotniki de-

Vojaški sporazum petorice evropskih držav odobren

Pakt je osnova za nadaljno zvezo držav zapadne Evrope in je naperjen proti vzhodni Evropi

BRUSELJ, Belgija, 13. marca. — Predstavniki petih držav zapadne Evrope so danes odobrili osnutek 50-letne vojaške pogodbe, s katero bodo države podpisnice obvezane, da stopijo v borbo, ako bi katero koli podpisnico napadla zunanja sila.

(Moskovski radio je napadel pogodbo, za katero je rekel, da ne bo imela nobene legalne sile ali pa mednarodne veljave, ker ljudstvo prizadetih držav ni bilo vprašano za mišljenje).

Pakt veže Anglijo, Francijo, Belgijo, Nizozemsko in Luksemburg. Smatra pa se, da je le osnova, na kateri bo sklenjena neka zveza zapadne Evrope, ki bo zajela vse države od artika pa do Sredozemlja. Pričakuje se, da bo 16 držav, ki so sprejele Marshallov načrt, pristopilo k takšni zvezi.

Jedro pogodbe bo objavljeno prihodnji teden

Točne določbe tega pakta še niso znane. Uradni komunikacij edino pravi, da so vključene določbe glede ekonomske, socialne, kulturne in medsebojne pomoči. Pakt bodo prihodnji teden podpisali zunanji ministri petih držav in vsaka vlada bo objavila jedro pogodbe.

Konferenca predstavnikov Anglije, Francije, Belgije, Nizozemske in Luksemburga se je začela 4. marca in je bila zaključena danes.

Glede določbe o medsebojni pomoči obveščeni viri pravijo, da se nanaša na vojaško pomoč v slučaju agresije. Vse spore med državami podpisnicami pa se bo urejevalo potom Mednarodne najvišje sodnije v Hagu. Prekomorski posesti (kolonije) držav, ki so pripravile osnutek pogodbe, bodo tudi povezani z ekonomskimi določbami pogodbe.

Besedilo komunikacije

Besedilo uradnega komunikacije glede pogodbe se glasi:

"Diplomatski predstavniki petih držav, ki so sestali v Bruslju od 4. do 12. marca, so končali svoje delo.

Ustvarili so osnutek pogodbe, ki jo bodo predložili svojim vladam. Osnutek vsebuje klau-

litvenega načrta smatrajo, da bo to ameriško stališče prisililo tudi Združene narode, da spremenijo svoje stališče, odnosno, da zavrzijo prvotni sklep.

Spremembo ameriškega stališča glede Palestine, smatrajo mnogi uradniki in diplomatje pri Z.N. za usodopolni udarec organizaciji Z.N.

Novo ameriško stališče je nekoliko pojasnjeno s predlogi ameriškega delegata Warren R. Austina, ki vtraja pri privatnih pogajanjih med velikimi silami za novo rešitev. Austin vtraja, da se pozove Arabce in Zide na posvetovanja, toda Rusija se temu zoperstavlja. Andrej Gromiko je že naznanil, da Rusija pri takšnih pogajanjih, katerih cilj je, da se zavzre prvotni sklep Združenih narodov, ne bo sodelovala.

JUGOSLOVAN ZDRAVKO. KI VAGA 450 FUNTOV, PREVARIL ZDRAVNIKE

BEOGRAD, 13. marca. — Belgrajski tednik "Republika" poroča, da je kmet iz Vojvodine Zdravko Mihajlovič, ki vaga 450 funtov, še vedno živ, a koravno so srbski zdravniki prerokovali, da bo umrl lanskega leta.

Zdravko je oskrbljen z rezervami masti, da mu trebuh visi kar čez kolena. Kot pravi tednik, sploh ne more spati v ležečem položaju, ampak le sede.

Zdravko, ki vara zdravnike, spada med najbolj debele ljudi na svetu in s kaksnimi "ekstra" odmerki bi verjetno odnesel svetovno prvenstvo v tej "fizikalni" panogi.

Marshallov načrt odobren v senatu

WASHINGTON, 14. marca. — Z veliko večino 69 proti 17 glasovom je bil danes v senatu odobren Marshallov načrt, ki predvideva uporabo \$5,300,000,000 za obnovitveni program zapadne Evrope.

Načrt bo sedaj predložen kongresu in ni nobenega dvoma več, da bo tudi tam odobren.

Sprejetje načrta je osebna zmaga senatorja Vandenberg, ki je dan in noč delal za to idejo. S tem si je zvišal izgleda za predsedniško nominacijo na tiketu republikanske stranke. Po raz pa so doživeli senatorji, ki so poskušali revidirati načrt, med njimi senator Taft, ki je predlagal, da se zniža izdatke v prvem letu za \$1,300,000,000 toda je končno glasoval za načrt ko je bil predložen.

Pri diskusijah in govorih so sodelovali mnogi senatorji, ki so večinoma zagovarjali načrt kot način zoperstavljanja "ruski agresiji". Edino senator Claude Pepper je v svojem tri ure trajajočem govoru zagotovil, da bo Marshallov načrt propadel, ako se Amerika in Rusija ne bosta združili pri naporih, da preprečita "drugače neizogibno vojno."

Glasovanje se je izvršilo v ozračju, ki je bilo nabito z govoricami o vojni. Senatorji so imeli na jeziku samo besedo "vojna" in izražali svoje prepričanje, da je "neizogibna", "verjetna" in "neodklonljiva. Olje k proti sovjetskim sentimentom je dolil bivši državni tajnik James F. Byrnes, ki je v svojem govoru v Charlestonu, S. C., trdil, da bo "Rusija" "pod krinko italijanske komunistične stranke stopila v akcijo v Italiji pred volitvami, ki se bodo vršile 18. aprila."

KOMISIJA ZA KOREJO ODOBRILA VOLITVE

SEOUL, Koreja, 14. marca. — Komisija za Korejo organizirane Z. N. je danes odobrila priporočilo "male skupščine" Z. N., da se v južni Koreji razpiše volitve s pogojem, da vojaške oblasti izvedejo neke reforme, ki bi "zagotovile svobodno ozračje."

Mala skupščina je bila ustanovljena kljub opoziciji Sovjetske zveze, ki je zavzela stališče, da takšen organ Z.N. ni v soglasju z ustavno listino. Rusija je tudi bojkotirala Korejsko komisijo in predlagala, da se tako sovjetske kot ameriške čete umaknejo iz Koreje in da se pusti Korejčanom, da sami uredijo svoje zadeve.

V Pragi ne vlada teror, pravi nova češka vlada

PRAGA, 14. marca. — Vlada premierja Klement Gottwalda je danes objavila komunikacijo, v kateri zavrača obtožbe ameriškega državnega tajnika George C. Marshalla, češ da v "Pragi vlada režim terorja."

Obtožbe ameriškega državnega tajnika so bile tiskane v bulletinu ambasade, ki je bil cenzuriran. Poštni urad je obvestil ameriško ambasado, da so bili bulletini, ki vsebujejo Marshallove izjave o terorju, zaplenjeni.

Uradno glasilo komunistične stranke "Rude Pravo" zagotavlja, da v Pragi ne vlada "teror" in da ni "nobenemu padel en sam las z glave."

Medtem je policijski komunikacij objavil vest, da je bivši okrajni tajnik narodno socialistične stranke v Moravski Josef Herold napravil samomor. Nahajal se je v ječi pod obtožbo, da je sodeloval pri vohunski mreži.

Kot pravi policija, je to vohunsko mrežo ustanovil bivši glavni tajnik narodno socialistične stranke Vladimir Krajina, pomagal pa mu je član parlamenta Oto Horsert.

V glasilo komunistične stranke "Rude Pravo" je bil priobčen članek, v katerem je rečeno, da češki srednji razred stremi za krvavo osveto in da čaka na spremembe, ko "bo lahko obšel komuniste." Toda to stališče podpira le par sto študentov, pravi časopis.

"Laži reakcionarne, da baje v naši deželi ni svobode in ne demokracije lahko zavedejo neobveščene inozemce, toda češko ljudstvo ve, da ni nobenemu padel las z glave."

"Edino, kar je bilo storjeno je, da se je par sto sovražnikov demokracije odpustilo iz njihovih služb. Vsak bo imel priliko, da si zasluži kolikor mu je potrebno za normalno življenje s poštenim delom."

Pri koncu "Rude Pravo" pristavlja, da je večina Čehov pravilno oddala čast Masarykovemu spominu, da pa je peščica reakcionarnih sovražnikov, ki ubogajo zunanjo reakcijo, poskušala izrabiti njegovo tragično smrt. "Rude Pravo" zaključuje komentarje glede te reakcije z vzklikom: "Kako zlobni so tisti, ki nečijo njegov spomin držati za svetost!"

Protestantje hvalijo odlok sodnije glede principa ločitve cerkve od države

WASHINGTON, 13. marca. — Posamezni protestantski in židovski duhovniki so danes pozdravili odlok najvišje sodnije, s katerim je bil potrjen ameriški princip ločitve cerkve od države in obsojen verski pouk v javnih šolah, kot "jamstvo za versko svobodo."

Odlok najvišje sodnije proti verskemu pouku v javnih šolah je odprl legalne napade s strani posameznih verskih skupin proti tako zvanim "oprostitvenim programom," po katerih se v javnih šolah vršijo verski pouki. Okrog 2,000,000 dijakov v 2,200 naselbinah in 18 zveznih državah bo prizadel odlok sodnije.

Največja protestantska organizacija "Federal Council of Churches of Christ" sicer ni podala nobenih uradnih komentarjev glede odloka. Toda dr. Joseph Martin Dawson, ki je

Češki predsednik Beneš se udeležil pogreba Masaryka

Jokal je, ko je zbor zapel priljubljeno Masarykovo pesem

PRAGA, 14. marca. — Predsednik Češkoslovaške republike Edvard Beneš se je danes udeležil državnega pogreba Jana Masaryka.

V panteonu Narodnega muzeja je imel glavni nagrobni govor premier Klement Gottwald, ki je trpko napadel kritike pokojnega Masaryka in jih indirektno obtožil, da so odgovorni za njegovo smrt.

Beneš, ki je očetu Jana Masaryka pomagal izoblikovati Češkoslovaško republiko, je jokal, ko je neki vladni uradnik obujal spomine na dogodke iz življenja Masaryka. Čel čas je stal s sklonjeno glavo in brisal solze.

Ko je zbor mladine zapel najbolj priljubljeno pesmi prvega predsednika Češkoslovaške Tomaza Masaryka je Beneš globoko ginjen zajokal. Med pesmami je bila tudi "Orji zemljo, moj sin," ki je bila zapeta ob priliki pogreba Tomaza Masaryka leta 1936.

Velika množica ljudstva se udeležila pogreba

V panteonu in pred njim se je zbrala velika množica Čehoslovakov, ki so obsipali Masarykovo rakev s cvetlicami.

Edini ameriški časnikar, ki je bil prisoten v panteonu, je bil šef urada Associated Pressa v Pragi A. I. Goldberg. Informativni urad zunanjega ministra je pojasnil, da je vprašal za 25 vstopnic za inozemske novinarje, dobil pa jih je samo 10. Večinoma so vstopnice bile rezervirane za časnikarje slovanskih držav.

Predsednik Beneš se je prvič po spremembi vlade v Češkoslovaški pojavil v javnosti ob priliki tega državnega pogreba Jana Masaryka. Izgledal je izmučen in bolan.

MADZARSKA BO POŠILJALA HRANO POTREBNIM

BUDIMPEŠTA, 14. marca. — Vlada je danes ukinila omejitve pri pošiljavi hrane v dežele, ki trpijo vsled resne krize prehrane.

Madžari bodo lahko pošiljali zaboje hrane v vse države z izjemo Nemčije, Španije in Grčije.

predstavnik novo ustanovljene organizacije, ki vključuje protestante in ostale Američane z namenom, da se ohrani princip ločitve cerkve od države, je izjavil, da odlok najvišje sodnije pomeni poleg prvega amandmента največjo zaščito principa ločitve cerkve od države.

Organizacija, v imenu katere je Dawson podal svojo izjavo, je trpko napadla katoliško hierarhijo, da želi zvezo med cerkvijo in državo, če ne drugega "vsaj kar se tiče javnih skladov." Posebno je napadla prevoz dijakov katoliške župnijske šole z javnimi busi, ter zahtevala, da se Trumanovega osebnega ambasadorja Myron Taylorja odpokliče iz Vatikana.

Katoliške skupine še niso podale nobenih komentarjev glede odloka najvišje sodnije,

Nov grob

ANTON COLARIČ

Po kratki boleznii je v soboto popoldne preminil v Lakeside bolnišnici dobro poznani papirar Anton Colarič. Star je bil 58 let in je stanoval na 5385 St. Clair Ave. Doma je bil iz vasi Slivnice, fara sv. Križ pri Kostanjevici na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1912. Bil je član društva Novi dom št. 7 SDZ, Slov. soc. kluba, barvarske unije št. 765 in American Flag House & Betsy Ross Memorial organizacije ter delničar SND. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Zofijo, rojeno Tomazič, sina Benjamina in hčer Mrs. Sophie Nypavar, sestro Mrs. Anna Butkovič in več sorodnikov, v Italiji pa zapušča sestro Mrs. Mary Oprandi. Hčerka Eleanore je umrla pred 11 leti. Pogreb se bo vršil v sredo popoldne ob 2. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda na pokopališču Highland Park poleg pokojne hčerke.

Pridigar obtožen, da je ljubimkal s 23 let staro ženo

Kot poroča "Cleveland News" z dne 12. marca ja 30 let star Rudy Zeleznik, ki stanuje na 8818 St. Catherine Ave., tožil pridigarja Rev. Arnold C. Teeterja, ki je predsednik St. Clair Missiōna, da mu je baje odtujil njegovo 23 let staro ženo Gwen-dolyn.

V svoji tožbi je Zeleznik izjavil, da sta on in privatni detektiv zasledila Rev. Teeterja in njegovo ženo na nekem parking lotu in gledala, kako sta ljubimkala.

V svoji tožbi pravi Zeleznik, da je njegova žena pomagala Rev. Teeterju pri kolektah in da mu je odprto priznala svojo ljubezen do pridigarja.

"Bog je določil, da se Rev. Teeter in jaz združiva," je baje rekla mlada brunetka.

Odvetnik, ki je za Zeleznika vložil tožbo proti Rev. Teeterju, je od sodnika Burt W. Griffina zahteval, da se pridigarju in misiji prepove vsako razpolaganje z imovino, dokler tožba ne bo rešena.

Pridigar je takoj, ko je zvedel za tožbo, zanikal vsake bolj intimne zveze z mlado ženo. Dejal je, da se je sicer z Mrs. Zeleznik večkrat vozil na razna mesta v karitativne namene, da pa med njima ni bilo ničesar, kar bi dalo povod za sumnjo.

"Dovolj sem star, da bi ji lahko bil stari oče," je rekel Rev. Teeter, ki je star 60 let. "Ne vem mnogo glede njenih domačih zadev, toda zdi se mi, da je imela neke neprilike."

Duluth, Minn. — V bolnišnici St. Mary se nahaja Mrs. J. Petrich iz Crosbyja, Minn., ki se je morala podvreči operaciji.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

NOV PRIMER NE-AMERIŠKE AKTIVNOSTI

Kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti je zopet vznemiril ameriško javnost z novo preiskavo, katere tarča je sedaj dr. Edward U. Condon, načelnik National Bureau of Standards. Pozicijo v tem uradu je ta odlični učenjak in pionir na polju raziskovanja atomske energije dobil leta 1945. Zapisrege je izvršil tedanji trgovinski tajnik Henry A. Wallace.

Kongresni odbor je začel preganjati dr. Condona z obtožbo, da je "najbolj šibek člen v sistemu atomske varnosti," kar pomeni, da je začel z akcijo, da se ga vrže iz urada.

Nihče seveda ne verjame, da je dr. Condon komunist ali pa "rdečkar." Kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti je zbral neke "dokaze" proti njemu, ki so zelo podobni "dokazom," ki jih je zbral pri drugih primerih preganjanja, kot na primer pri znani aferi glede "rdeče nevarnosti" v Hollywoodu.

V zvezi s tem novim primerom strahovanja ameriških državljanov, v prvi vrsti bolj znanih posameznikov na javnem, političnem, umetniškem in znanstvenem polju, je Henry A. Wallace napisal v New Republic članek, v katerem je stopil v obrambo preganjanega učenjaka. Wallace je izjavil, da je popolnoma siguren, da dr. Condon ni prelomil zaprisege, da bo branil ustavo Zedinjenih držav proti vsem sovražnikom, zunanjim in domačim. Toda obenem je opozoril na nevarnost, ki jo predstavlja ta ne-ameriški odbor, ki s svojimi akcijami lahko uniči kariero posameznih učenjakov le z neosnovanimi trditvami in "dokazi," ki so zgolj prazne govornice in anonimne ovadbe. Ne-ameriški odbor ima namreč običaj, da postavi na zatožno klop posameznike, ki niti ne vedo kdo jih toži in kakšni dokazi so proti njim predloženi. Nimajo niti prilike, da bi bili soočeni s tistimi, ki jih obtožujejo.

Ni samo ta novi primer strahovanja, ki vznemirja ameriško javnost, posebno pa tiste, ki se udeležujejo pri Wallaceovem gibanju za mir in progres. Zadnje časa je kongresni odbor postal orodje za razbijanje novega progresivnega gibanja. Wallace je pravilno rekel, da Parnell Thomas, predsednik kongresnega odbora za ne-ameriške aktivnosti, verjetno ne misli resno, da je dr. Condon izdal eno edino tajnost, pač pa da se v ozadju skrivajo bolj nevarni nameni, nameni, ki ogrožajo sam obstoj demokracije, ker jim je cilj, da vsakega posameznika prisilijo, da bo "dober" demokrat ali pa "dober" republikanec.

Kot so ob priliki famoznih zasliševanj glede "rdeče nevarnosti" v Hollywoodu, celo najbolj konservativni posamezniki priznali, da je kongresni odbor direktno posegel v svobodo izražanja in dejansko diktiral, kakšne filme se mora proizvajati, da bi se zadovoljilo skupino kongresnikov, katerim je izročen ta ne-ameriški odbor, je tudi pri temu novemu primeru strahovanja ameriška javnost na strani dr. Condona. Akcijo proti uglednemu učenjaku obsojajo celo najbolj konservativni časopisi. Toda ali je s tem kaj pomagano dr. Condona in tistim, ki utegnejo postati nova tarča tega odbora? Vsekakor ne. Tudi pri preiskovanju "rdeče nevarnosti" v Hollywoodu je javno mnenje bilo na strani preganjanj pisateljev in direktorjev, ki pa so kljub vsem simpatijam bili vrženi na ulico.

Preiskave, ki jih vodi kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti, so odraz političnih razmer v naši deželi. Brez vsakega dvoma, da so v tesni zvezi s splošnim ozračjem rdeče hysterije in neverjetno propagandno gonjo proti vsakemu progresivnemu gibanju in proti vsakemu progresivnemu posamezniku. Prav gotovo je mnogo državnih uradnikov, učenjakov, profesorjev in intelektualcev, ki simpatizirajo z Wallaceom in se strinjajo z njegovim programom za mir, blagostanje in progres, toda si ne upajo odprto tega povedati. Nad njimi, kakor nad dr. Condonom, visi moreča senca tega Parnell Thomasovega odbora. Mnogi iz strahu, da bi njihov materialni obstoj ne bil ogrožen, žrtvujejo svoje osebno prepričanje. Iz strahu, da bi ne bili ob svoj kruh, zatajujejo svoje vest, svoje prepričanje, svojo individualnost. Težko je pri takšnem stanju reči, da je to jamstvo za resnično svobodo posameznikov. Ravno nasprotno. To je ogrožanje svobode, ogrožanje same demokracije potom proračunanega pritiska, potom strahovanja.

UREDNIKOVA POŠTA

Kaj pravijo člani SNPJ?

Izjava društva št. 104

West Allis, Wis. — Ker smo del članstva SNPJ, na katero je clevelandski dnevnik "A. D." naslovil vprašanje, "Kaj pravi članstvo SNPJ," si štejeemo v prijetno dolžnost gospodom pojasniti sledeče:

1. Mi, svobodni državljani USA, ki smo doprinesli svoj delež pri vojnem naporu zavezničkov, tako pri nakupovanju vojnih bondov in trdem delu po industrijah ter farmah kakor pri aktivnem borbenem udeleževanju naših sinov in hčera, mislimo, da ne potrebujemo poduga, nasvetov, graje ali pa pohvale od strani ljudi, ki so se umaknili v varna zatočišča, ko je pri njihovih bratov in sester tekla kri v potokih. Ameriški Slovenci prav lahko prebijemo brez teh gospodov, pa naj bodo že v talarju ali fraku.

2. Hvaležni smo naprednemu časopisju te dežele, ker nas brez fabriciranja in potvarjanja resnice informira o dogodkih na oni strani velike luže.

3. Vidimo potrebo, da se naše časopisje ohrani in še nadalje ostane vir resnice in poduka. Ker je v ta namen potrebna naša pomoč v boju proti temnim silam, zato je naše društvo sklenilo, da zaenkrat prispeva iz društvene blagajne \$25 za obrambni sklad. Med člani smo pa nabrali \$35, skupaj \$60.

Za društvo 104 SNPJ:

Fr. Puncer, preds.
J. Turck, tajnik,
A. Demšar, blagajnik.

Odgovor dr. št. 248 SNPJ

Spangler, Pa. — Naše društvo št. 248 SNPJ je na seji razpravljalo o tožbi, ki je bila naperjena proti trem našim naprednim listom po kaplanu Francu Gabrovšku. Naše društvo je sklenilo, da prispeva \$10 v obrambni sklad. To vsoto smo poslali na pristopno mesto.

Mary Zemlock, tajnica.

Za obrambo našega tiska in za Ameriški Slovanski Kongres

Ironton, Minn. — Članstvo društva št. 197 SNPJ je na svoji zadnji seji razpravljalo o napadu na naš napredni tisk in sklenilo prispevati \$10 za njegovo obrambo, \$10 pa za Ameriški slovanski kongres.

Anton Krmotich, tajnik.

To je naš odgovor!

Waukegan, Ill. — Gospodje pri "A. D." in njihovi "prstelan" kolegi bi radi vedeli, kaj pravi članstvo SNPJ in drugi resnični ljudje rojaki o tožbi, ki so jo te visoke glave vložile na sodišču proti trem našim naprednim časopisom.

Odgovor je tale:

Delničarji Slovenskega narodnega doma v Waukeganu se na seji 1. februarja soglasno odobrili \$250 iz domove blagajne za obrambo našega tiska. Članstvo domove čitalnice je tudi odposlalo svoj delež Odboru za svobodo tiska, prav tako društvo 119 SNPJ. Vsa društva, ki zborujejo v Slov. nar. domu pa so izvolila svoje zastopnike, kateri bodo šli v kratkem na delo, da napravimo eno največjih manifestacij za obrambo svobodnega tiska in govora in pa naših urednikov, ki imajo čisto vest in ne potvarjajo resnice, katera bo v oči slovenske ubežnike in urednika A. D.

Sledeča društva in klubi zborujejo v SDD: Samostojno društvo, društvo sv. Roka, čitalnica SND, gospodinjinski klub SND in društva št. 14, 119 in 568 SNPJ. Zadnje je angleško po-

slujoče, a članstvo je soglasno sklenilo, da sodeluje s članstvom starejših društev in klubov. Članstvo društva 14 SNPJ je na seji 8. februarja odobrilo sklep, da bo stalo ob strani obrambnega odbora in napelovalo moč, da zmaga resnica in pravica.

Za pripravljalni odbor:
Frances Zakovšek.

Jadran poda opereto "Pri Treh Mladenkah"

Pevski zbor Jadran opozarja vse naše podpiratelje in ljubitelje lepih pesmi na svoj koncert, kateri bo podan v nedeljo dne 11. aprila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Malo je tako krasnih operet, kakor je "Pri treh mladenkah" bodisi v pesmi, melodiji ali pa dramski vsebini. Dogodljaji treh dejanjev se vršijo v mestu Dunaju, in sicer: prvo na dvorišču stanovanja nesmrtnega komponista Franc Schuberta, drugo dejanje v sobi gospoda Tehola dvornega steklarja in četa mladenk, ter tretje dejanje v mestnem parku.

Dramska vsebina operete je: lepega spomladanskega dne pometa dvorišče hišnica Braumetzberger in toži svoje gorje in nezadovoljstva svoji prijateljici gospej Weber, kako cele dneve in noči razbija na svoj špinet ta muzi! Schubert in pravi: če vse njeno godrnjanje nebo nič pomagalo, pa se bo celo pritožila na policijo. Binder, mlad fant, poštni uslužbenec, ima tajen sestanek s svojim prijateljem Brunederjem, namreč določen sestanek imata s svojima ljubicama Hajderl in Hedrl in to pod nadzorstvom sestre Hanerl, o čemur pa oče ničesar ne ve.

Prijatelj komponista Franc Schuberta se zberejo ter serandirajo svojemu prijatelju.

Franc Schubert akoravno kot slavni komponist je bil pri vsem tem jako skromen in ubog, več lačen in žejen kakor pa sit. Ko je imel denar za hrano, je dal določeno znamenje z razbočnimi hlačami restavracijskemu piccolu in ta mu je po denarnih razmerah potem prinesel jesti. Tega lepega pomladanskega dne prijatelj baron Franc Schober, operni pevec Vogl, slikar Schwind in umetnik Kupelwizer izvajajo Schuberta na vrt pod cvetoči jorgovan, kjer mu tudi pripravijo prav dobro pojedino in zabavo. Sladko vince jim kaj kmalu razgreje mlada srca in v veseli pesmi pozabijo na dnevne nadloge.

Gospod dvorni steklar Tscholl je nekaj zavohal, češ da imajo njegove tri hčerke tajne sestanke s tajinstvenimi ljubimci, pa se napravi za njimi vohati in nepričakovano se znajde v veselju družbi Schuberta. Pri vinski mizi in veseli družbi se kaj dobro počuti in v večernem mraku niti neopaži, kako se njegove hčerke hočejo izmuzniti iz tajinstvenega kotička izpred njegovega slavnega policijskega nosu. Hanerl kot varuhinja svojih dveh sestrj tega tajinstvenega ljubavnega sestanka, ima prav dober nasvet, kako se izmuzniti iz zagate, da bi le te grupe ne zapazili fantje pri vinski mizi. Baron Schober, ljubimec vseh lepih dunajskih deklet ponudi lepim deklicam svojo posluho in s svojim nasvetom celo zadevo prav dobro izpelje. Celu gospodu Tschollu, očetu treh mladenk pojasni, da je njegova Hanerl prišla na Schubertovo dvorišče le zaradi tega, da bi se domenila s slavnim komponistom o privatnih pevskih vajah. Toda zviti oče pa hoče tudi vedeti čemu sta z njo tudi sestre Hajderl in Hedrl. Seveda baron Schober tudi to dobro izpelje in zatrjuje, da bi bila prav dobra zakonska partija, če bi Hajderl poročila

poštarka Binderja in Hedrl pa sedlarja Brunederja. Vsekakor se oče protivi tej zakonski zvezi, toda ker svojim hčerkam vedno tolmači, da principi vsekakor ne bo prišli po nje, se hoče o tem še posvetovati z gospo mamo in če ona poreče "da", pa je "amen".

Hanerl, najmlajša izmed treh hčera, srčno želi spoznati mojstra Schuberta, toda zviti baron Schober jo prehitro ujame v svoje ljubimke zveze, kate-rega pa mlado dekle srčno vzljubi. Schubert, kateri ostane, kakor vedno in v vseh slučajih brez ljubeznive deklacije, posveti svojo dušo lepi pesmi in v osamelih kotih objokuje izgubljeno srečo, srčno ljubezen svoje ljubljene Hanerl.

Na dan poroke se zberejo svatbeni gostje pri Tschollovih, vse je veselo in židane volje, posebno pa oče Scholl. Vinjena glava mu dela malo preglavic, rad bi svojim gostom podal "veliki govor", toda primerna beseda skoraj ne najde glasu. Operni pevec Vogl pa počasti "ohcet" z lepo pesmico, baletne plesalke počastijo svoje prijateljce z umetnim plesom; prava gostija je to "ohcetovanje". Nevestam in ženinom se je treba odpraviti na poročno potovanje. Se enkrat se zberejo prijatelji in jim zapojejo prekrasno Schubertovo "Serenado" v slovo.

Po svatbi za odhajajočimi poročenci je bila kaj pusto v Tschollovi hiši, hčerka edinka še ne poročena Hanerl, kaj težko ustreže slabi volji očeta; hišni dobri prijatelj pa je ostal mojster Schubert, globoko se je zaljubil v Hanerl in odkrito si ji želi razodeti svojo ljubezen. Toda kot veliki mojster prekrasnih melodij in pesmi se ne upa na dan z besedo do ljubice — ljubim te. Svojo tajno bolest zaupa svojemu dobremu prijatelju baronu Schoberju, češ on je lepši in to vse bolje zna, češ, povej ji ti, kako grozno jo ljubim. Baron Schober prevzame preroško svojega prijatelja toda izpelje jo tako, da se Hanerl zaljubi v njega in Franc Schubert je zopet ostal na cedilu.

Grizi, ta misteriozna operna pevka, katere ljubimec je bil tudi baron Schober, vsekakor hoče zaslediti svojega Franca, kje in s kom ima tajno ljubav? Razdraženo srce jo povede v hišo Tschollovih, nekaj slutiti, da je morda ona tretja hčerka tudi njegova ljubica. Baron prisega, da to ni res. Treba je dobiti izhod, kako stopiti v nepoznano hišo. Grizi doma razbije krasno vazo, katero ji je podaril ljubimec, danski poslanec grof Scharntorff. Te razbite čepinje prinese gospodu Tschollu naj bi jih on kot dvorni čedepnar sestavil nazaj v ono krasno vazo!

Boginja ljubezni na veseljem Dunaju ni nikdar mirovala in tudi oče Tscholl se zaljubi v Grizi, seveda brez njene vednosti. V nočnih urah je imel grozne sanje, kako je v sami nočni srajci splezal na visoko jablano, pod katero je stala krasna mlada diva Grizi, kako je plaval v veliki vodi in ko se je zbudil spoznal, da je le z glavo butnil v nočno omarico in pri tem dobil veliko bulo. Pohitel je gospod oče Tscholl v dunajski park, da bi si tam razhladil svoje goreče ljubeče srce, pa lej ga spaka — že zopet se nevedoma sestane z gorečo lavo Grizi, katera pa tu ni iskala njegove, pač pa svojega Franca.

Grof Scharntorff je vsekakor hotel zaslediti svojega tekmeča v ljubezni, poslal je na poizvedovanje detektiva Novotnija z dvema granadirjem — upal je, da bo zasledil tekmeča barona Franc Schobra, pa se je smola tako obnesla, da jim je padel v past stari Tscholl, ki je v veliki pričačkanju čakal na ljubezen svoje Grizi in namesto v objemu ljube deklacije, se je

znašel v dunajski "špeh kam-ri".

Opereta "Pri treh mladenkah" ima vključene krasne pesmi v tempu valčka in že sedaj vas opozarjamo, da gotovo pridete pogledat to krasno delo. Ne bo vam žal! Na svidenje v nedeljo 11. aprila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., na koncertu zbora Jadran! Vincent Coff.

Prisrčna zahvala

Odbor Slovenske sekcije "March of Dimes" se želi najlepše zahvaliti vsem društvom, trgovcem in posameznikom za prostovoljne darove, ki so jih prispevali za veliko in plemenito idejo v fond za pobijanje otroške paralize.

Najlepša zahvala naj velja slovenskima dnevnikom in Clevelandu, glasilom Glas SDZ, Ameriški Slovenec KSKJ in Nov. Doba ABZ za objavo člankov in najlepše publicijsko sodelovanje.

Prisrčno zahvalo naj prejmejo vsi oni, ki so pri prireditvi sodelovali, točileci, kuharice, reditelji, nabiralke desetice in vsi oni, ki so se prireditve udeležili.

Ker smo po zadnji objavi prejeli še nekaj darov naj se tudi tem naknadno zahvalimo in sicer: Slovenski godbeniki, Musicians Bowler's Club \$85.00, društvo Napredek št. 132 ABZ, \$10.00, društvo Marije Magdalene št. 162 KSKJ \$5.00 in društvo Valentin Vodnik št. 35 SDZ \$5.00.

Dovoljeno naj nam bo, da ob tej priliki objavimo račune prireditve, kateri so bili po nadzornem odboru pregledani in na

skupni odborovi seji dne 8. marca t. l. (potrjeni).

DOHODKI:

Prireditve	\$ 227.32
Nabiralne skrinjice	169.46
Prostovoljni darovi	800.10
Nabiralke desetice	46.50
Skupaj	\$1,243.38
Manj poština poslanih pism	18.00
Cist preostanek	\$1,225.38

Čisti preostanek \$1,225.38 je bil potom bančnega čeka izročeno glavnemu stanu organizacije dne 9. marca t. l. v likvidacijske račune. Kakor vsikrat, tako smo se Slovenci tudi letos odzvali, kar gre za našo prihodnost, in pri človekoljubni organizaciji s prispevki ali delom sodelovali. Končno vsem tem tisočera hvala.

Odbor "March of Dimes"

Slovenska sekcija

RUSI IŠČEJO VELIK METEOR

MOSKVA, 11. marca. — Posebni odbor za meteorje akademije znanosti je začel iskati velik meteor, ki je padel na polju ročju Ryzana.

Očividci pravijo, da so videli ogromno žarečo kroglo, ki je tri do pet sekund osvetlila cel pokrajino. Vsi, ki so jo videli, pravijo, da je meteor moral biti nenavadno velik.

Eveleth, Minn. — V bolnišnici v Virginiji je umrl John Martnik, star 65 let, doma iz Polhovca gradca nad Ljubljano. Bil je član SNPJ, holan tri mesece in v tej naselbini je vel 42 let. Tukaj zapušta ženo, dve hčeri in sina, v Gilbertu brata Štefana, v starem kraju pa brata in sestro.

ZA POVEČANJE SANSa

Odkar je bila ustanovljena naša organizacija, petimi leti, nismo vodili nikakih javnih kampanj za pridobivanje novih članov in članic ali za ustanavljanje novih podružnic. Le tu in tam smo povabili našo širšo javnost naše organizacije in društva, da se nam pridružijo moralno in gmotno podprejo nesebično delo, ki ga SANSa vrši od vsega začetka v korist nas samih v Ameriki in korist naših bratov in sester preko morja. V veliki večini so člani prostovoljno pristopili v naše podružnice in tako velja za večino društev in drugih ustanov.

Danes pa so se razmere veliko spremenile, čaka nas ogromno delo, ki ga je naložila organizaciji njena druga konvencija in delo, ki ga zahtevajo vedno spreminjajoče se razmere. Vedno večje delo pa zahteva večjo in močnejšo organizacijo, zahteva živahnost razgibanost naših članov, zahteva čim večje število novih sil in moči. Vsled tega je izvrševalni odbor SANSa na svoji seji dne 17. januarja odločil, da se v mesecih marec in april vrši ČLANSKA KAMPANJA, katere naloga naj bi bila doseči omenjene cilje. Dolžnost vsake podružnice, vsakega sedanjega člana in članice SANSa je, da v omenjenih dveh mesecih pomaga povečati naše vrste z novimi REDNIMI, PODPORNIMI IN ČASTNIMI ČLANI, kakor tudi da se nagovori nekdanje člane in članice, da poravnajo svojo članarino.

SANSovi člani se delijo v tri skupine: a) REDNI člani, kojih članarina znaša najmanj \$2.00 na leto; b) PODPORNICI, ki plačajo \$5.00 ali več na leto, ter ČASTNI ČLANI, ki prispevajo po \$10.00 ali več za upravo. Med podorne in častne člane se sprejemajo tudi razna društva in organizirane skupine, ki pa same določijo višek svojega prispevka. Ta društva so tudi upravičena do svojega deleža gata na SANSovi konvenciji, ako vplačajo v medkonvencijni dobi ne manj kot \$50.00 v pomoč te organizacije.

Pozivamo torej vse podružnice in člane, da se z veliko vnemo odzovejo klicu Izvrševalnega odbora ter pričnejo kampanjo za nove člane in članice v marcu in aprilu.

Smernice SANSa so znane, stremijo za kulturno zblizanje in prijateljstvo med Ameriko in Jugoslavijo, za bratstvo in edinost vseh narodnostnih skupin v Ameriki, posebno še slovanskih in jugoslovanskih, za polaganje pogovorne in častne člane se sprejemajo tudi razna društva in organizirane skupine, ki pa same določijo višek svojega prispevka. Ta društva so tudi upravičena do svojega deleža gata na SANSovi konvenciji, ako vplačajo v medkonvencijni dobi ne manj kot \$50.00 v pomoč te organizacije.

Ob enem apeliramo na naše podružnice, da se vedno sodelujejo v kampanji za obrambni fond, ki jo vodi SANSov Narodni odbor za svoboden tisk. Ne pozabimo, da je to naš odbor, ki ga je ustanovila zadnja konvencija, da pomaga našemu naprednemu tisku, ki ga hoče reakcija s tožbami in visokimi stroški uničiti. Naši listi so naše največje orožje. Ne dovolimo, da jih izgubimo!

Mirko G. Kuhel, glavni tajnik

SKUTA Z JUGOVZHODA PRIJETNA NEDELJA

Bilo je v soboto. V lepem, vročem popoldnevu sem zahajal kolo in odbrzel zasneženim goram naproti. Mrzla burja je pihala z nasprotne strani in zavirala brzino. Vrhovi gora so se lesketali in objemu sončnih žarkov. Pogled nanje mi je krajšal dolgočasno cesto.

Ko sem zapuščal bistrsko koto, je že padal mrak in v poltemi sem ubiral zložno gozdno pot v Konec. Na razpotju sem se ustavil ter iz skrivališča v mahu privlekel na dan steklenico špirta za kuhalnik. Ura je kazala 3/47, ko sem v mraku tipal za stezo po strmem gozdu sem pobočju. Tu v zatrepu Bitriške doline so znani lovski revirji in razen lovec malokdo zaide v ta samotni svet.

Pri izhodu iz gozda se je pojavil sneg in hoja po njem je bila zderkami kaj prijetna. Milno lopo sem dospel na široko gorsko pobočje žmavčarje. Lopa je obsežna vdolbina v steni Velikega Grebena. Ob slabem vremenu najdeš tu varno zavetje.

Pobočje je bilo na debelo pokrito s snežno odejo. Tu je nepopisni smuški svet za izvežane smučarje. Žmavčarski smuk, ki pa živi zaenkrat le v domišljiji nekaterih vnetih drsčev, bi bil eden najmočnejših smukov v naši državi. Start bi bil z vrha Križa (2429) ali Kranjske Rinke (2651 m). Proga bi na to zavila v znani gorbi amfiteater pod Rinkami ter v ostrem loku čez Male Podede mino bivaka v žmavčarje. Cilj bi bil pod "Luknjno". Višinska razlika proge bi znašala 1350 m, kar presega Triglavski smuk za 200 m. Smuk bi bil mogoč le v ugodnem snegu.

V snegu sem naglo napredoval in kar prehitro se mi je zdelo, ko sem natepal poslednji plez. Poleti raseta tu trava in gromaden gruč in pot ni ravno preveč zanimiva.

V bivak sem vstopil ob pol enajstih, bil je vës pod snegom, le vrata so bila odkopana še od prejšnjega tedna, ko sva s Kosičjem imela precej dela, preden sva vstopila.

Za Brano se je v jasni noči posvetil mesec; kuhalnik je prijetno zabrel in po skromni večerji sem se predal zasluženi mu udobju na mehkem pogradu.

Sonce je že močno ožarjalo orednjo rajdo Grintovcev, ko sem še zaspan planil pokonci. V naglici sem odprl nekaj konzerv "jama" in "Sliced bacon" ter vse skupaj še izdatno podprl.

s pristno domačo koruzo. Od osmih sem že popolnoma opremljen zapustil bivak ter preko snežišč Malih Polov odšel proti Skuti. Vreme je bilo kot nalašč za ture: nebo jasno, brez oblačila, pod nogami pa beton.

Poleti razorani in nagubani svet z značilnimi kraškimi škrapami, kontami in vrtačami je bil do vrha zalit. Tu je naravnost odlični svet za smučanje. Sneg še maja in junija na metre visoko pokriva to gorsko planoto. Nekateri gorniki so to dožde pred vojno zarezali smučine, a vendar so Podi ostali pozimi še neraziskan svet. Saj je to tudi razumljivo; če se je hotel gornik-smučar spustiti v ta krasni paradiž, je moral svekako računati na bivak, ki ga je pa v strupenem mrazu le malokdo tvegala.

Z Malih Podov sem načel strmo zasneženo lašto, ki na vrhu prehaja v rez Streže. Sneg je bil imeniten in kljub občutni strmini ni bilo treba sekati stopinj. Zaradi močne pripeke sem se požuril, bal sem se namreč plazov. Pošteno moker in zasopel sem dospel na rez grebena; tu sem sprevidel, da hitenje ni ma smisla, kajti ledena burja me je sprejela in sneg je bil zmurnjen. Nadaljnja smer me je vodila skozi kratek, precej strm ozebnik, ki se je končal v steni proti Velikim Podom. Kljub izvrstnemu snegu sem zasekal stopinje in se varovaje ob cepinu pomikal navzgor. Ozebnik je prešel na vrhu v udobno ploščad. Tu sem se odpočil in pregledal nadaljnjo smer. Strmo, kakšnih 40 do 50 st. naklonjeno snežišče je peljalo k vrhu. Na dnu se je končevalo ob velikem skalnem odlomu. Če bi me tu odneslo, bi prifrčal preko spodnje lašte naravnost na Male Podede.

Sonce je že močno pripekalo, ko sem nadaljeval vzpon v slabo izraziti rezi grebena, ki na levo v steni pada na Velike Podede. Oprezno sem se pomikal navzgor; lahko bi šel hitreje, a zavest, da sem brez tovariša, mi je hromila podjetnost. Kakšnih sto sežnjev više se je greben ustramil v oster rez in moral sem prečkati na desno v žleb. Strmina je bila občutna, poleg tega pa še izpostavljena. Uporabiti sem moral vso tehniko cepina. Za dobrih petdeset metrov sem potreboval pol ure. Žleb je proti vrhu prehajal v položno snežišče; sedaj sem po hitel in ob polenajstih sem že stal na vrhu Skute. Rezek vzhodnik me je koj prisilil, da sem si oblekel gumijasto oble-

ko, skozi katero mi ni mogel do živga.

V čistem modrem ozračju je bil pogled čudovit. Na severu se je kazala dolga vrsta belega gorovja, Visoke Ture z Velikim Klekom. Pod njim se je širila mučniška Koroška. Na zapadu mi je pogled zdrsnil preko Učke nad Kvarnerom. Takega vremena in razgleda nisem imel še, odkar zahajam v gore.

Huda žeja in glad sta me pregnala z gore. V naglici sem namreč pustil hrano in pijačo v bivaku. Po zadnji plati sem odbrzel v kotel proti Struci ter preko njene kratke jugozapadne stene na Velike Podede. Pod Dolgim Hrbtom sem našel težko pogrešano vodo; curljala je s sten in mi nudila okrepčilo. "Psiu".

Rezek žvižg je pretrgal ozračje in koj nato je v diru pridrela trojka gamsov ter izginila za Koglom. Stopil sem za njimi

ter se preko "umika Slemenu" vrnil v bivak. Imel sem premarlo hrane, da bi ostal še en dan, zato sem pobral vso ropotijo ter se ob cepinu zapeljal po žmavčarjih navzdol; vožnja je bila bajna, v osmih minutah sem bil v gozdu. Iz jase v Konecu sem se še enkrat ozrl nazaj v južno ostenje Skute; zaobljubljen sem si, da se še povrnem k njej.

Vzpon na Skuto z Malih Podov ni težaven; odvilen pa je od kakovosti, množice ter oblike snega. Sicer pa smer nudi v lažji obliki vse, kar potrebuje gornik pozimi. Priporočljiva je zlasti za mlade gornike, ki so začetniki v zimski tehniki in ki naj se vrnejo preko Struce.

Sedaj, ko stoji bivak na Malih Podedeh, je računati na večji obisk s te strani. Dostihob so namreč natepavali dolgočasno pot preko Malih Podov.

(SANS—Chicago)

SMRT NA DOLGIH STENAH

Ko smo stali na malem pokopališču v tesni gorski dolini, kamor je pravkar prodrla pomlad, so od juga plaval beli oblaki in v gorah se je bliščal sneg. Izpod ostankov plazovine so šumeli potočki, zaplate suhe trave so ležale po osojeh. Popoldanski mir se je vlekel tudi na nas, ki smo stali ob svezem grobu, pokritem z venci. Lep je bil, poln sončne luči in pomladanskega nastrojenja.

In vendar še ni bilo dolgo tega, ko je zgoraj na grebenih še vršal veter in se je megla plazila čez Sedlo. V mračnem jutru smo stopili iz koč, pod napuščem nas je pozdravil družni dež, ki je pršil iz megle. Sli smo, da pogledamo na dolgih stenah za vremenom in prihranimo ostalim tovarišem trud in nepotrebno hojo.

Milena se nam je pridružila. Ni strpela v koči, preveč so jo vabile gore. Ostali so že dremljali in ždeli pod toplimi odejami, ko smo jo mi že ubirali v megli po stopinjah prejšnjega dne. Na Sedlu je ležala gosta, odurna megla in koč je kmalu izginila v sivini. Sneg in megla sta se spojila v eno in svet okoli nas je izginil. Oster veter je pečal v nevidnih čerih in se lovil skozi megle v snežni samoti. Včasih so zrastle iz megle pečine in spet utonile v neznanu. Na pol zametene stopinje so bile edina zveza s kočjo na Sedlu. Po večerajšnji sledi smo se vzpenjali čez konte, zamete in robove; včasih smo postali in zajeli sapo.

Svojevrstna je taka hoja v megli. Veš sicer, kje si in kam greš, vendar te vsak hip prese- neča neznana oblika skale, ki zraste iz megle in ki je v jasnem še opazil nisi. Razburjajo te stolpi in čeri ogromnih oblik, ki se v pišu vetra nenadoma pojavijo pred teboj, in na tihem se sprašuješ, če si na pravi poti.

Upali smo, da prodremo skozi megleno plast in dosežemo sonce na vrhu Dolgih sten; nad meglo mole le najvišji vrhovi gora, kot otoki iz razburkanega, mlečnobleda morja. Tu spodaj je pršlo, ledena plast se je nabirala na obleki in cepinu. Zato le naprej, više k soncu! Površina snega je postajala ledena, megla se je bolj zgostila; zdelo se nam je, da se je belina okoli nas grozeče zamračila, veter se je za hip ustavil.

Na levi je ležala temna lisa. Milena je zavila k njej, nas poklicala — na snegu je našla ptiča z razbito glavo. Nekaj toplega se nam je zganilo v srcih, ko smo gledali neboljeno trupelce. Česa je neki iskalo revše v tej ledeni divjini, kamor še črni, predzmrznjeni kavi redko zajdejo? Veter se je spet oglašil. Na levi pod nami je izginjalo snežno pobočje v meglo. Bili smo na Dolgih stenah, nekje nad Spodnjimi jamami. Na desni se je videl rob opasti, ki je

visela nad Velikimi Podi. Naklonina se je malce ublažila in počili smo nekoliko pod rezjo grebena, skoraj na ravnem.

Gledal sem naprej in iskal smeri, ko me je zdajci zmotil nek šum za menoj. Ozrl sem se. Milena, ki je hodila za menoj in še pravkar smeje govorila, ni bilo več!

Malu niže je prav tisti hip izginila v megli nejasna postava; drsela je z nogami naprej v prepad in se zaman skušala zadržati s cepinom. Par trenutkov nato jo je vzel svinja in ostali smo sami. Prešilni me je občutek, da se je zgodilo nekaj strašnega. Pogledal sem tovariša. Stala sta nekoliko zadaj, molče kot sence v megli. Tisti, ki je stal za njo, mi je povedal, da je naglo prijel za ratišče cepina, pa se mu je izmuznilo, ker je bilo ledeno. Saj je bil videti padec tako nedolžen! Samo klecnila je, zdrsnila iz stopinje in se sprva počasi odpe- ljala po vesini. Toda ustaviti se ni mogla več, brzina je naraščala, ker je spodaj svet strm- mejši.

Rado je takoj odhitel po pomoč v koč. Ostala sva sama z Jožom; Po zmerno napeti višini sva jela sestopati za Mileno. Zdalj pa zdaj sva zaklicala, toda odgovora ni bilo! Pobočje je bilo zaenkrat brez skal, nekje spodaj bi moral biti iztek. V snegu so se videle razne okle, poskušala je torej zavirati! Niže spodaj so bili spet sledovi, ogrebetine od čevljev in šibke raze po snegu. Nisva vedela, kam greva, zato sva sestopala previdno in puščala sled za rešilno odpravo. Nekajkrat sva zgrešila smer, ker v gladkem snegu ni bilo odtisov, toda kmalu sva spet našla majceno prasko ali razo in novo upanje se je vselilo v srce. Samo da bi jo našli! Ne zadeni, da bi ranjena obležala nekje v snegu, prvo noč bi zmrznila! Svet je postajal bolj strm in kot nalašč ni bilo tu nobene sledi. Toda ko sem se slučajno ozrl na desno, sem zagledal pod seboj nekaj temnega. Nihalo je v vetru, kot bi bila živa stvar. Usmerila sva se proti temni stvari v snegu. Ko sva prišla bliže, sva spoznala Milenin cepin, ki je bil zasajen z oklom v sneg in obrnjen z ratiščem proti dolini. V vetru je nihal kot petelin na strehi. Pustila sva ga za kažipot tovarišem in odšla naprej. Svet se je ustomil. Iz megle so se pojavile skale. Joža je nenadoma zaklical: "Glej jo! Tam spodaj je nekdo ležal, pa je vstal in sedaj izginja v megli!" Gledam, pa ne vidim nič. Megla, megla, ta prekleta megla! Če bi se vsaj za trenutek vzdignila! Sledil sem tovarišu, ki je naglo stekel naprej; vendar ni bilo ne duha ne sluha o pone- srečenki. Le na skali, ki je molala sredi sneženega lijaka iz snega, so se videli krvavi sledovi. Niže spodaj se je spet kri-

v dolgih zaplatah cedila po snegu. Iz megle se je pokazala zastava, še ena in še ena; bili so tovariši, ki so, opremljeni z derkami, naglo sestopali po sledovih. Skupno smo odšli naprej; skalne skoke smo previdno obšli po levi in desni strani, krvava sled nam je kazala pot.

Končno je zavpil Miha Belac, ki je prevzel vodstvo, da je našel Mileno. Pohiteli smo za njim, obšli še par skokov in po plazju dospeli v Spodnje jame pod Grintovcem, kjer je ležalo v snegu nekaj črnega, negibnega. Ne daleč od tod snežna očala in zaponka za lase. Bila je Milena. Megla se je za hip dvignila in pokazala se je mračno podoba Grintovca, ki je hladno zrl na nas in naše delo. Molče smo spravljali truplo čez strmine v dolino. Mislili smo na to ljubo, drago tovarišico, ki smo jo imeli vsi tako radi in ki jo je tako nenadno zadela kruta usoda. Šele počasi smo se zavedali strašne izgube. Nikdar več je ne bo med nami! Mi bomo še hodili v gore, sedeli v opoldanskem miru na vrhovih in gledali kopaste oblake na obzorju; pozimi se bomo vzpenjali čez snežna pobočja proti soncu, toda z njo — nikdar več!

Pomlad bo prišla, spet bomo sedeli v toplem večeru pred kočjo, toda brez nje...

(SANS—Chicago)

Primorske vesti

Pogajanja za trgovinski sporazum med Tržaškim ozemljem in Jugoslavijo

Zivo zanimanje se opaža za potek pogajanj med Tržaškim ozemljem in Jugoslavijo. Upati je, da bodo pogajanja zaključena s takim sporazumom, ki si ga želi vse tržaško prebivalstvo. Gre za važno reč: Treba je izrabi vse velike možnosti obsežne izmenjave dobrin med Trstom in njegovim najbližjim zaledjem. To je v obojestransko korist. Povsem umljivo je, če velika večina Tržačanov, ki jim je gospodarski napredek Tržaškega ozemlja resnično pri srcu, želi vedeti, kako potekajo ta pogajanja, kje so ovire in zakaj so te ovire. Jugoslavija lahko dobavlja Trstu večje količine raznih vrst blaga. Predvsem prihaja v poštev možnost še večje zaposlitve tržaških rafinerij in tržaških pristaniških delavcev. Tudi bi se jugoslovanske ladje, ki bi pripeljale v Trst surovine, lahko vračale z nato- vorjenim prekomorskim blagom, ki bi šlo v Jugoslavijo preko Trsta. Zaradi tega ne bo tržaško ljudstvo nikdar dovolilo, da bi se mešal v ta pogajanja kakšen "čonski svet", ki o njem dobro vémo, da bi mu bil najljubši pogin Trsta. Budnost tržaških množic bo preprečila njihove skrivne name- re, ki bi prinale Trstu ogromno škodo in nedvomno propast.

Ali ste naročniki "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost"!

Društveni kolar

MARCA
17. marca, sreda. — Sons & Daughters of Eire. — Ples v SND.
20. marca, sobota. — Federacija SNPJ. — Ples v SND.
28. marca, nedelja. — Društvo Spartans 576 SNPJ. — Ples v SND.

APRILA
2. aprila, petek. — Veterans W. W. 2. — Ples v SND.
3. aprila, sobota. — Martha Washington 38 SDZ. — Ples v SND.
4. aprila, nedelja. — Dram. Zbor Ivan Cankar. — Igra v SND.
9. aprila, petek. — Mladinska Lige SDZ. — Ples v SND.

10. aprila, sobota. — Društva Sv. Vida 25 KSKJ. — Plesna veselica v SND.
11. aprila, nedelja. — Glasbena Matica. — Koncert v SND.
11. aprila, nedelja. — Opereto "Tri mladenke" priredi pevski zbor Jadran v SDD, Waterloo Rd., ob 3:30 uri popoldne.
16. aprila, petek. — Buckeye Star Vets. — Ples v SND.
17. aprila, sobota. — Društvo Sv. Ane 4 SDZ. — Plesna veselica v SND.
18. aprila, nedelja. — Pevski zbor Abrasevič. — Koncert v SND.
23. aprila, petek. — Veterans Blaškovič Post. — Ples v SND.
24. aprila, sobota. — Društvo Vodnikov venec 147 SNPJ. — Plesna veselica v SND.
25. aprila, nedelja. — Pevski zbor Zarja. — Koncert v SND.
25. aprila, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Planina" v Slov. nar. domu, Stanley Ave., Maple Heights, O.

MAJA

1. maja, sobota. — Društvo Srca Marije. — Plesna veselica v SND.
2. maja, nedelja. — Koncert in opereto "Snubači" priredi pevski zbor "Slovan" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
7. maja, petek. — Društvo Cleveland 126 SNPJ. — Bowlers ples v SND.
8. maja, sobota. — Društvo Clev. Slovenci 14 SDZ. — Plesna veselica v SND.
9. maja, nedelja. — Slovenska Moška Zveza. — Proslava 10-letnice v SND.
9. maja, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Triglav" v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave. Po koncertu

ples v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
14. maja, petek. — Golden Gophers Club. — Ples v SND.
15. maja, sobota. — Društvo Jutrjanja Zvezda 137 ABZ. — Ples v SND.
21. maja, petek. — V. F. W. Blaškovič Post 5275. — Ples v SND.
22. maja, sobota. — Društvo Napredni Slovenci 5 SDZ. — Plesna veselica v SND.
23. maja, nedelja. — Hrvatsko Vijeće. — Koncert v SND.
28. maja, petek. — Club "33" — Ples v SND.
29. maja, sobota. — Društvo Sv. Katarina 29 ZSZ. — Plesna veselica v SND.

JUNJA

5. junija, sobota. — 23rd Ward Democratic Club. — Ples v SND.
12. junija, sobota. — Društvo Slovenec 1 SDZ. — Plesna veselica v SND.

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vogal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprl od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
Redwood 4457

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
Diamond 8029

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61 Street
HE 2730

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

CLEVELAND

JE SLOVENSKA METROPOLA V
AMERIKI!

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslavlani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slovenski list

ENAKOPRAVNOST

ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

20

Požene ostrolišna, zelena pšenica, raste; čez mesec in pol se vrana že čez glavo skrije v mladi rasti; sesa iz tal sokove, se oklasi, nabreknejo zrna z dišičim in sladkim mlekom; potem zacvete. Zlat prah se osiplje naokoli. Pride na polje gospodar — gleda; veselje mu prekipi. Pa je bog ve od kod zala v žito čreda živine; poteptala, v zemljo zblila zoreče klasje. Tam, koder so se valjale živali, je sedaj zaplata uničenega žita. Bridko in divje gleda kmet.

Tako je tudi z Aksinjo. Na njena, v zlatih cvetih zoreča čustva je stopil Grigorij s težkimi, blatnimi škornji. Poteptal, oblatil — in konec.

Puščno in divje kot na zapuščenem gumnu, poraslem s travo in dračjem, je postalo v Aksinjin duši od takrat, ko se je vrnila iz sončnice v Melehovlji ograji.

Odšla je in grizla končeka rute, v grlu pa jo je davil krič. Stopila je v vežo, se zgrudila na tla, stokala v solzah, v bolečini in mrtvaški zapuščenosti, ki ji je dušila misli. Potem pa je prešlo. Le nekje v skriti globočini srca je zbadala in žgala trpka bridkost.

Tudi žito, od živali poteptano, vstane. V rosi, v soncu se dvignejo v zemljo zbite lani; skrajša se mučijo kakor človek, ki ga je vrglo pretežno breme, potem se zravna pokonci — in spet jim sije dan in spet jih ziblje sap...

V nočeh je otopeno ljubkovala moža, mislila na drugega, v duši pa tkala sovraštvo in veliko ljubezen. Sama pri sebi je že kovala novo grobostjo k prejšnji sramoti: sklenila je, da izpelje Griško srečni Natalji Koršunovi, ki ni poznala še ljubezenskih bridkosti ne sladkosti.

Ponoči je premlevala rajdo misli in s suhim očmi boljčala v temo. Na desnici jo je težila glava spečega Stepana, lepa, z dolgim, kodravim čopom las ob strani. Dihal je s priprtimi usti, njegova očrna roka, pozabljena na ženinih prsih, se je tresla z jeklenimi, od dela zgaranimi prsti. Premišljevala je, Aksi-

nja. Primerjala. Spremisli. Sklenila je do kraja: odtegnila bo Griško vsem, ga poplavila z ljubeznijo, vladala nad njim kot prej.

Na dnu srca pa je ostro kot čebelnino željo zbadala skrita bolečina.

Tako je bilo v nočeh. Podnevi pa je Aksinja utapljala bridkosti v pozabi, v skrbeh in delu na kmetiji. Včasih je srečala Griško, vsa prebledela šla mimo nje, s svojim lepim, po njem žehtečim telesom in mu nesramno izzivačje pogledala v črne zenice oči.

Po vsakem srečanju z Aksinjo je čutil Grigorij boleče hrepenenje po nji. Brez vzroka je zdijval, se znašal na Dunjaško, na mater, največkrat pa je vzel sabljo, odšel na zadnje dvorišče, se potil, stiskal čeljusti in sekal po debelih, v tla zabitih vejah. V dobrem tednu jih je oklestil lepo grmado. Pantelej Prokofjevič je psoval, pobliškaval z uhanom in z rumeno belino oči.

Obsekali si, hudič garjevi, kar bi bilo za dve okrajji dosti! Hu, lepega dela si se oprijel, nolec, volčjak preklesti. V goščo pojdi, pa tam klesti. Le čakaj, poba, boš šel k vojakom. Te bodo že zaposlili! Tam kaj hitro uženo take divjake...

21

Po nevesto so šli s štirimi pari konjskih vpreg. Praznično oblečeni ljudje so se gnetli na Melehovljevem dvorišču zraven kočij.

Petro, Grigorijev drug, je v črnem površniku in modrih, z rdečimi našivi okrašenih hlačah; na levem rokavu ima prevezana dva bela trakova, pod pšeničnimi brki mu lebdi zatajen smeh.

— Ti, Griška, ne boji boje! Dvigni glavo kot petelin, kaj se emeriš!

Ob kočijah je zmešnjava in hrup.

— Le kje je starešina? Čas je, da gremo.

— Kum?

— A?

— Kum, ti boš sedel v drugi kočiji. Ali slišiš, kum?

— Ste dali blazino v kočijo?

— Ne skrbi, tudi brez blazine

se ne boš pretresel. Lahno teče!

Darja — v volneni jopi malinove barve, gibčna in tanka kakor spomladanska protica, mežikaje z mavričnimi trepalnicami, podi Petra:

— Čas je, da greste, pravi oče. Tam vas že nestrpno pričakujejo.

Petro je nekaj pošepetal očetu, ki je od nekdaj prišepal, in zaklical:

— Razvrstite se! V mojo kočijo naj jih gre pet z ženinom. Anikej, ti boš za kočijaža!

Posedli so, Iljinična, rdeča kot kuhan rak in dostojanstvena, je odprla vrata. Štiri kočije so v diru zdrdrle po cesti.

Petro je sedel pri Grigoriju. Njima nasproti je s čipkastim robcem mahala Darja. Ropot koles po kamnih in kotanjah je prevpil pesem. Rdeči okrajji kozarških kap, sinje in črne uniforme, površniki, rokavi z belimi trakovi, pisana mavrica ženskih rut, rožnate bluze in prosojne vlečke so zaljšale vsak voz.

Anikej, Melehovlji sosed in daljni sorodnik Grigorija, je vodil konje. Nagibajoč se sem in tja, kot bi vsak hip mislil pasti s kozla, je pokal z bičem in vpil, da so prepoteni konji napeli zapreznice kot strune.

— Poženi! Le poženi! ... — se je drl Petro.

Nebrikati, staroverski kozak Anikej je pomežikoval Grigoriju, pačil svoje golo, babje lice s tankim nasmehom, vpil in mlatil z bičem konje.

— Prostora! ... — je zagrmel prehitvevajoči jih Ilja Ožugin, ženinov ded po materini strani. Za njegovim hrbtom je zagledal Grigorij srečni, rdečelični obrašček sestrice Dunjaške.

— Hoo, počakaj! ... — je zavpil Anikej, skočil na noge in rezko zaživljal.

Konji so planili kot pobesneli.

— Prevrnil boš! ... — je evlila Darja in se z obema rokama oklenila Anikejevih položčenih škornjev.

— Pazi! ... je tulil ob strani ded Ilja. Glas se mu je izgubljal v ropotanju koles.

Drugi dve kočiji, do zadnjega kotečka natlačeni s cvetočim, zibajočim se grmom ljudi, sta zapovrstjo poskakovali po cesti.

Konji, pokriti z rdečimi, modrimi in bledorumenimi plaitami, s pisanimi trakovi in trakovi, vpletenimi v grive in repe, ovenčani z zastavami, so dirjali po kotanjasti cesti, penasti kot od milnice; na prepotenih hrbtih so plahutale in trepetale plahote, napihnjene od sapa.

Pred vrati Koršunovlje domačije je čakala na prihajajoče tolpa fantičev. Zagledali so na cesti oblake prahu in jo ucvrili na dvorišče.

Gredo!

— Dirjajo!

— Jih že vidimo! ... — so vpili Getjku.

— Kaj pa rinete vame, vražji smrkolini?! Tulite, da gre skozi ušesa!

— Hohol skuštrani, ti bomo že pokazali! Sodrga ti kmečka ... Hohol, hohol ... — je vreščala otročad okrog Getjka in ga cukala za široke, vrečate hlačnice.

Getjko je sklonil glavo, kakor bi buljil v vodnjak, zrl na podivjane fantiče, si božal dolgi, tog život ter se jim milostno nasmihal.

Kočije so umirjeno zapeljale na dvorišče. Petro je odpeljal Grigorija pred hišo, h glavni vohodu. Za njim so jo ubrali svatje in drugi prišleci.

Vrata iz veže v kuhinjo so bila zaprta. Petro je potrkal.

— Gospod Jezus Kristus, usmili se nas.

— Amen, — so odgovorili za vrati.

Petro je trikrat ponovil trkanje in besede, nazaj so mu zamolklo odgovarjali.

— Želite vstopiti?

— Prosimo usmiljenja!

Uncle Sam Says

A new bonnet may get you in the Easter parade but your participation in the Payroll Savings Plan or the Bond-A-Month Plan will put you in the Security Parade. For the wage earner, payroll savings where you work enable you to acquire Savings Bonds on the partial payment plan. For the self-employed, your local bank maintains the Bond-A-Month Plan. U. S. Treasury Department

Dveri so se odprle. Kuma — Nataljina krstna botra — lepa priletna ženska, je sprejela Petra s poklonom in skritim, rožnatim nasmehom.

— Vzem, drug, za srečo in zdravje!

Ponudila mu je kozarec s kalnim, nedozorelim kvasom. Petro je zasulak brke, pogoltnil — in zakajal med splošnim, držanim smehom.

— No, kuma, dobro si me pogostila! ... Počakaj, jagoda moja! Jaz te bom še drugače pogostil; zjokala se boš! ...

— Odpustite, žal mi je, — se je kuma priklonila pred Petrom in ga obsijala z vedrim, zvinitim posmeškom.

V tem ko sta drug in kuma besedovale, so ženinovim sorodnikom, kot je bilo dogovorjeno, prinesli po tri kozarce žganja.

Natalji, že oblečeni v poročno obleko in s pajčolanom, so stregli za mizo. Mariška je v iztegnjeni roki držala valjar, Gripka je divje tresla s sitom.

Spoteni, od žganja okrogli Petro jim je s poklonom prinesel v kozarčku pol rublja. Kuma je pomignila Mariški ta pa je tresla čila z valjarjem po mizi:

— Premalo! Neveste ne prodamo! ...

Znova je ponudil Petro v kozarcu zveneči drobž.

— Ne damo! — so se jezile sestre in s komolei suvale Nataljo, ki je povesala oči v tla.

— I, kaj se onegavite! Saj je že tako plačana in preplačana.

— Umaknite se, dekleta, — je dejal Miron Grigorjevič, se nasmehnil in sedel za mizo. Sivi lasje, namazani z razstopljenim krvavim maslom, so mu dišali po znoju in starosti.

Nevestini sorodniki in znanci, ki so sedeli za mizo, so vstali, da naredijo prostora.

Petro je potisnil Grigoriju v roke vogal rute, skočil na klop in ga okrog mize popeljal k nevesti, sedeči pod podobami.

Drugi konec rute je z roko, potno od zadrege, vzela Natalja.

Za mizo so cmokali, trgali pečene kokoši kar z rokami in se brisali od las. Anikej je glodal puranovo bedro in po golem podbradku se mu je cedila na ovrtnik rumena mast.

Grigorij je s skritim hrepenenjem pogledoval na svojo in Nataljino žlico, ki sta bili zvezani s prtičem, na skledo, iz katere se je kadila juha z rezanci. Bil je lačen, da mu je že kar neprijetno in zamolklo krulilo v trebuhu.

Darja se je mastila zraven deda Ilje.

Ta je s krepkimi čekami obiral ovčje bedro, zraven pa najbrže šepetal Darji bog ve kakšne nespodobnosti, ker je pripirala oči, grbančila čelo, se smejala in zardevala.

Jedli so počasi in temeljito. Smolnati duh moškega potu se je mešal z grenkim, jedkim vonjem prepotenih žensk. Od kril, sukenj in bluz, preleženih v skrinjah, je dišalo ponošene, nedeljske obleke stark.

Grigorij je od strani ogledoval

val Nataljo. In prvič je opazil, da ji je vrhnja ustna nabrekla in spuščena nad spodnjo kot ščit na kapi. Opazil je tudi, da nosi na desnem licu pod okroglino rjavo, vrojeno bradavico, na nje pa dve rumeni ščetinici; sam ni vedel, zakaj mu je pri tem postalo tesno in težko. Spomnil se je zalitega Aksinjinega vratu z mehkiimi, kodravimi prameni las, in zgrabil ga je tak občutek, kakor bi mu za srjaco, na prepoteni hrbet nasuli bodečega senenega drobira. Naslonil se je na stol in s tajnim hrepenenjem opazoval cmokajoče, grižoče in mastiče se jedce.

Ko so vstali od mize, se je nekdo, ki je dišal po pivu in vzhajanem belem testu, sklonil nadenj in mu nasul za škornje prgišče prosa: da se ne bi ženin kaj pripetilo od hudobnega pogleda. Vso pot proti domu ga je žulilo proso, trdi ovrtnik srjace mu je davil grlo in Grigorij, izmučen od svatbenih obredov — je obupan in natak-njen potihlo preklinjal.

22

Konji, ki so se pri Koršunovlji spočili, so dirjali nazaj k Melehovlji kot za stavbo. Na ovrtnicah se jim je nabirala in kipela pena. Napiti vozniki so jih gnali kot norci.

Svate sta pričakovala starca. Pantelej Prokofjevič, bleščeč s črno, s srebrnimi nitmi pretkana brado, je držal ikono. Iljinična, z okamenelimi, tankimi ustnicami, je stala ob njem.

Grigorij in Natalja sta šla po blagoslov, posuta s hmeljem in pšeničnimi zrnji. Ko ju je blagoslavljal, je Pantelej Prokofjevič potočil solzo, nato pa se ošabno zravnaval in namrščil, jezen, ker so bili ljudje priča njegove ženske ginjenosti.

Povabljeni so stopili v hišo. Darja, rdeča od žganja, voznje

POHIŠTVO NAPRODAJ

Miza iz čistega javorja; 14" steklo na vrhu; 54" inčev dolga in 30" inčev široka. Pisalna miza z vrhom, 36" dolga in 22" inčev široka. 5 predalov. Pokličite po 6. zvečer.

IV 6172

V blag spomin

druge obletnice smrti
predragega soproga
in očeta

ANTON KALUŽA

ki je svoje mile oči za vedno
zatisnil 14. marca 1945.

Dve leti Oh, dolga leta v dobi tega žalovanja v večnost že potekla so. Spavaj v miru, blaga duša

naj ne motijo Te naše solze. Nikdar Te ne bomo pozabili, vedno bomo za Te molili. Ljubi mož in oče Ti!

Žalujoči ostali:

MARY KALUŽA, soproga
otroci in sestra Stefanija
Likani, v Barberton, O.

v stari domovini pa zapu-
šča tri brate in 2 sestri

Cleveland, Ohio, 15. marca 1948.

in vročine, je skočila pred vrata in zavpila Dunjaški, bežeči za poslom:

— Kje je Petro? ...

— Ne vem!

— Moral bi skočiti k popu, pa se je, hudič skril.

Petro, ki se je čez mero napil žganja, je ležal v kolnici na vozu. Darja se je zapodila v njega kot kragulj:

— Si se našel, kajne, prasec! K popu moraš! ... Vstani!

— Kar ti pojdi! Jaz ne! Kaj se pa ščeperiš nad mano? — se je jezil Petro, šaril z rokami po tleh ter grebel na kup kurjake in smeti.

(Dalje priloženo)

Dela za ženske

Knjigovodkinja — Izkušena; mora imeti tudi nekaj znanja dela na stroju za knjigovodstvo. Dobre ure in dobra plača. — Doan Electric, 725 Hamilton.

Dekle za splošno hišna opravila. Ima 2 dni v tednu prost. \$20 tedensko — ER 0961

KLERKINJA-TIPKARICA 20-26; splošno pisarniško delo v majhnem uradu; lahka "dictation"; dobra prilika; tedenska plača in bonus.

METAL MARKER MFG. CO. 1384 E. 40 St.

TIPKARICA-KLERKINJA *5-dni tedensko; tedenska plača; stalno. Downtown urad; prednost ima samsko dekle.

Pokličite za dogovor. PR 7680

TIPKARICA z znanjem knjigovodstva. Tudi za delo na majhnem "switchboard." Stalno delo.

GENERAL MOTORS 4400 Superior Ave., HE 4115

STENOGRAFKA 40 ur, 5 dni tedensko; tedenska plača.

HILL ACME CO. 4533 ST. CLAIR AVE.

STENOGRAFKA DOBRA ZAČETNA PLAČA. Raje dekle, ki je pri volji delati, kot pa izurjeno dekle.

OHIO STAINLESS & COMMERCIAL STEEL CO. 2966 E. 55 St., BR 2425

STENOGRAFKA Izkušnja ni potrebna. Dobra začetna plača po \$33 tedensko.

Zglasite se samo v ponedeljek ali torek popoldne. ROOM 880

OLD ARCADE BLDG.

STENOGRAFKA izurjena; prijetne delovne razmere. Dobra plača. V bližini Harvard in E. 116 St.

GIBSON-STEWART CO. WA 8608

Tajnica za majhno družbo 40 ur tedensko — 5 dni. Raznovrstno delo. Dobra plača.

CLEVELAND METAL STAMPING CO. 3110 Payne Ave., PR 5100

"ZASLUŽITE KO SE UČITE"

Na ta način se to dela — vi si zaslužite navadno mesečno plačo; vi se učite dela, ki vas kvalificirajo za boljše službe; vi prejmete popolno vzdržavo. Naš program za učenje na delu za psihiatrične pomočnice je investicija, ki se izplača.

Miss Blevins Cleveland State Hospital

Dela za moške

VOZNIKI Z TRAKTORJI za prevažanje novega pohištva v zabojih. Na podlagi mil. Pišite ali se zglasite. — CRESTON TRANSFER CO., Grand Rapids, Mich.

FITTERS & CUTTERS MORAJO BITI IZURJENI V "PLATE FABRICATING"

Plača od ure

MARBOLT WELD CO. 4389 Martin Ave., od Broadway

Izurjen moški, srednjih let za pomivanje posode. Večerno delo. Tedenska plača.

Vpraša se osebo v JOHN'S STEAK HOUSE 1800 Scranton Rd.

TOOL MAKERS GAGE GRINDER HANDS

Samo prvovrstni delavci se naj priklase; plača od ure z nadurnim delom. Zglasite se pri SNELL TOOL & ENGINEERING CO.

9117 St. Catherine Ave.

Razno

MATHER'S LAUNDRY 4512 Clark Ave. Moderna perilnica, kjer nudimo točno in zadovoljivo postrežbo. Perilo pridemo iskati in ga nam pripeljemo. — Cene zmerno. Odprto do 7. zv.

South End Cleaning, Tailoring & Pressing Shop 12715 Miles Ave. Obleke pridemo iskati in jih nam pripeljemo.

Séistimo, zlikamo in popravimo točno in zadovoljivo.

Wonder Radio & Electronic Service Co. 5602 Harvard Ave. Izvršimo popravila na vsakovrsten radio aparatih.

Vse delo je jamčeno. Proti majhnim odškodninam si ga lahko izposodite zvočno napravo.

ANN'S DRESS STORE 2949 WOODHILL RD. Vsa naša zaloge ženskih oblek se daje za polovično ceno.

Mere od 9. do 55. Odprto od 10. zj. do 7. zv.

STANOVITNA DVOJICA — Dobra delavca, želita dobiti neposredno ljen apartment ali polovico hiše s dve družini, na vzhodni strani. Ta dobro izobrazbo ter sta na finančni podlagi. Nimata otrok. Živita. Najboljša priporočila.

MU 0012

KOŽE IN USNJO za pošiljke v staro domovino dobite pri nas. Cene so zmerno.

MARTIN JAKULIN 12520 SHAW AVE. LI 2665

NAPRODAJ imam lepe domače zajčke in mlade. Dobite jih lahko že za otščene.

Vpraša se na 18710 SHAWNEE AVE. od E. 185 St.

WIDGOY'S PHOTO STUDIO 485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

Išče stanovanje Mlada dvojica, oba zaposlena, želi dobiti v najem 2, 3 ali 4 v slovenski naselbini. Kdor ima oddati, naj sporoči na HE 5311

PERRY DRUG 752 E. 185th St.

(v Bukovnikovem postopku) Sedaj odprta v poslovanje. NAŠE POSEBNOSTI SO:

Toaletni papir 2 ROLI — 25c

6 ZA 73c

Ure-budilke zanesljive — 1.98 in vi

Imamo veliko zalogo raznih minov, katere odpošljemo po naročilu v Jugoslavijo. Zdravniške predpise izvršimo tančno in zanesljivo

SEDAJ! — Nabavite si Maytag pralni stroj, ki je vam pr

srcu!

Nova krasota

Nove posebnosti

Oglejte si ga danes...

East Appliance Service & Sales

18724 ST. CLAIR AVE.